

Raport o sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2025 rok

Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki
Zdrowotnej w Łodzi

RAPORT O SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ

SAMODZIELNEGO PUBLICZNEGO ZAKŁADU OPIEKI ZDROWOTNEJ ZA 2025 ROK

Raport o sytuacji ekonomiczno-finansowej jest przygotowany na podstawie sprawozdania finansowego za poprzedni rok obrotowy i zawiera w szczególności:

- analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej za poprzedni rok obrotowy wraz z wykonaniem prognoz zawartych w raporcie o sytuacji ekonomiczno-finansowej za rok 2025
- prognozę sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe wraz z opisem przyjętych założeń
- informację o istotnych zdarzeniach, które mają wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową Specjalistycznego Psychiatrycznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Łodzi.

Podstawa prawna: art. 53a ustawy z dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej (Dz.U.2026, poz.156).

1. WPROWADZENIE

I. Charakterystyka jednostki.

1. Nazwa: **Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Łodzi**
2. Siedziba: **Miasto Łódź**
3. Adres: **91-229 Łódź, Aleksandrowska 159**
4. Numer telefonu, faksu oraz adres poczty elektronicznej: **42 71-55-777, 42 652-80-30, dyrekcja@psychiatria-lodz.pl**
5. Numer identyfikacyjny **REGON: 000297187**
6. Numer w Krajowym Rejestrze Sądowym: **0000021265**
7. Data wpisu i numer rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą: **09-08-1994, numer 10-000000004412**
8. NIP: **947-16-67-139**

Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Łodzi jest podmiotem leczniczym niebędącym przedsiębiorcą, prowadzonym w formie samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej, który działa na podstawie ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2026, poz. 156) oraz ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie Zdrowia Psychicznego (Dz. U. 2026 poz.187)

Podmiotem tworzącym jest Samorząd Województwa Łódzkiego, który działa przez swoje organy:

- Sejmik Województwa Łódzkiego
- Zarząd Województwa Łódzkiego

Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Łodzi posiada osobowość prawną. Czas trwania działalności jednostki nie jest ograniczony.

Podstawowym przedmiotem działalności jednostki, wynikającym ze statutu i wpisu do właściwego rejestru jest działalność lecznicza polegająca na:

- udzielaniu świadczeń zdrowotnych służących zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia, finansowanych ze środków publicznych,
- prowadzeniu działań zapobiegawczych w zakresie ochrony zdrowia psychicznego i uzależnień,
- promocji zdrowia poprzez prowadzenie działań umożliwiających poszczególnym osobom i społeczności zwiększenie kontroli nad czynnikami warunkującymi stan zdrowia, promowanie zdrowego stylu życia oraz środowiskowych i indywidualnych czynników sprzyjających zdrowiu.

Spec. Psych. ZOZ w Łodzi prowadzi działalność leczniczą w Podregionie m. Łodzi i posiada następujące jednostki organizacyjne:

- Szpital;
- Ośrodki opieki poza szpitalnej;
- Ambulatoryjną opiekę specjalistyczną
- Centrum Zdrowia Psychicznego Łódź-Bałuty
- Centrum Zdrowia Psychicznego Łódź-Górna
- Środowiskowe Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży.

Podstawowym celem działalności jest podejmowanie działań na rzecz ochrony, zachowania, przywracania lub poprawy stanu zdrowia ludności poprzez organizowanie i prowadzenie działalności leczniczej i profilaktycznej.

Jednostka udziela świadczeń zdrowotnych w zakresie psychiatrii i leczenia uzależnień, w tym psychiatrii ogólnej i sądowej, psychogeriatry, psychiatrii dziecięcej, leczenia uzależnienia od alkoholu i innych środków psychoaktywnych, leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych, leczenia zaburzeń nerwicowych, leczenia środowiskowego, detoksykacji od narkotyków i innych środków psychoaktywnych, terapii dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych ze współistniejącymi innymi zaburzeniami psychicznymi, leczenia substytucyjnego, patologii współżycia, rehabilitacji osób chorych psychicznie w zakresie dostosowania do potrzeb społeczno-zawodowych, sejsmoterapii, diagnostyki laboratoryjnej, elektrodiagnostyki.

Spec. Psych. ZOZ w Łodzi współpracuje z upoważnionymi jednostkami sądownictwa w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Na bazie Spec. Psych. ZOZ w Łodzi działa klinika Uniwersytetu Medycznego w Łodzi.

Głównym źródłem przychodów jednostki jest realizacja kontraktu z Łódzkim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia. Jednostka w roku 2025 zawarła umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej – opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień:

Nr umowy	Wartość umowy
051/110005/04/010/25N	38 654 475,84 zł
051/110005/04/010/25/1N	21 317 934,88 zł
051/110005/04/010/25/2N	1 035 457,15 zł
051/110005/04/010/25/3N	18 327 565,10 zł
051/110005/04/010/25	2 778 870,00 zł
051/110005/04/010/25/1-6	3 607 229,90 zł
051/110005/03/050/25-programy lekowe	136 837,24 zł
051/110005/18/040/25 – CZP Bałuty	28 381 241,52 zł
051/110005/18/040/25/1 – CZP Górna	15 904 488,00 zł
051/110005/18/119/25 – DOBRY POSIŁEK	3 838 031,00 zł

Wartość ogółem kontraktu według umów na 2025 rok: 137 982 130,64 zł.

Wartość kontraktu uwzględnia program pilotażowy – „Dobry posiłek” w kwocie – 3 838 031,00 zł.

Poniżej prezentowana jest struktura kontraktu z podziałem na lecznictwo szpitalne, ambulatoryjną opiekę medyczną, ośrodki opieki poza szpitalnej oraz Centrum Zdrowia Psychicznego wraz z wykonaniem.

ZESTAWIENIE REALIZACJI KONTRAKTU ZA OKRES STYCZEŃ – GRUDZIĘŃ 2025

Lecznictwo szpitalne

Kod zakresu	Lp.	Oddział	Kontrakt	Wykonanie	Wartość wystawionych faktur
04.4700.021.02-1	1	Oddział Psychiatryczny C	8 004 556,66 zł	8 270 075,34 zł	7 984 312,71 zł
04.4700.021.02-2	2	Oddział Psychiatryczny D	0	0	0
04.4700.021.02-3	3	Oddział Psychiatryczny E	2 769 556,42 zł	2 769 482,04 zł	2 769 482,04 zł
04.4700.021.02-4	4	Oddział Psychiatryczny F	7 553 452,02 zł	7 585 012,90 zł	7 553 312,32 zł
04.4712.021.02-1	5	Oddział psychogeriatryczny	8 698 859,24 zł	8 703 661,11 zł	8 698 430,47 zł
04.4701.001.02-1	6	Oddział psychiatryczny dla dzieci			
04.4740.002.02-1	7	Oddział leczenia uzależnień	619 085,13 zł	781 528,49 zł	618 793,35 zł
04.4742.021.02-1	8	Oddział leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych	3 300 969,79 zł	3 383 635,24 zł	3 300 503,25 zł
04.4748.021.02-1	9	Oddział detoksykacji od narkotyków i innych środków psychoaktywnych	1 793 708,42 zł	1 997 127,51 zł	1 793 332,40 zł
04.4754.021.02-1	10	Oddział terapii dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych ze współistniejącymi innymi zaburzeniami psychicznymi	440 492,97 zł	490 405,06 zł	440 347,62 zł
04.4730.021.02-1	11	Oddział Psychiatrii sądowej	12 430 914,27 zł	14 315 777,82 zł	12 430 834,22 zł

04.4701.001.02-1	12	Oddział Psychiatryczny dla młodzieży			
04.9903.400.03-1	13	Ośrodek wysokospecjalistycznej całodobowej opieki psychiatrycznej dla dzieci i młodzieży - III poziom referencyjny	21 317 934,88 zł	21 317 147,76 zł	21 317 147,89 zł
Razem			66 929 529,80 zł	69 613 853,27 zł	66 906 496,27

Ambulatoryjna opieka medyczna

Kod zakresu	Lp.	Oddział	Kontrakt	Wykonanie	Wartość wystawionych faktur
04.1700.001.02-1	1	Poradnia Zdrowia Psychicznego „Sieradzka”	-	-	-
04.1701.001.02-2	2	Poradnia Zdrowia Psychicznego dla dzieci, młodzieży i ich rodzin	-	-	-
04.1744.007.02-1	3	Wojewódzki Ośrodek Leczenia Uzależnień	1 973 862,74	2 054 491,29	1 973 859,43
04.1740.008.02-1	4	Punkt Leczenia Substytucyjnego	2 990 839,88	3 273 306,82	2 990 647,63
Razem			4 964 702,62	5 327 798,11	4 964 507,06

Ośrodki opieki poza szpitalnej

Kod zakresu	Lp.	Oddział	Kontrakt	Wykonanie	Wartość wystawionych faktur
04.2701.001.02-2	1	Oddział dzienny Psychiatryczny dla Dzieci „Aleksandrowska”	-	-	-

04.2700.020.02-1	2	Oddział dzienny Psychiatryczny „Sieradzka”	-	-	-
04.4900.008.03-1	3	Izba Przyjęć Psychiatryczna	1 607 464,38	1 607 464,38	1 607 464,38
04.9901.400.03-1	4	Ośrodek środowiskowej opieki psychologicznej dla dzieci i młodzieży – I poziom referencyjny	780 765,09	780 765,09	780 765,09
04.9901.401.02-1	5	Ośrodek środowiskowej opieki psychologicznej dla dzieci i młodzieży – I poziom referencyjny	1 425 336,75	1 422 808,97	1 416 293,15
04.9902.400.03-1	6	Centrum Zdrowia Psychicznego dla dzieci i młodzieży – II poziom referencyjny	7 577 149,02	7 577 761,18	7 519 706,83
Razem			11 390 715,24	11 388 799,62	11 324 229,45

Centrum Zdrowia Psychicznego Łódź - Bałuty

Kod zakresu	Lp.	Oddział	Kontrakt	Wykonanie	Wartość wystawionych faktur
18.9900.400.03-1	1	Centrum Zdrowia Psychicznego - ryczałt	19 770 393,22	19 770 393,22	19 770 393,22
18.4700.400.02-2	2	Centrum Zdrowia Psychicznego – Oddziały	168 818,01	105 111,63	105 111,63
18.2700.400.02-4	3	Oddział dzienny Psychiatryczny CZP	1 767 748,90	1 598 246,60	1 598 246,60
18.1700.400.02-1	4	Poradnia Zdrowia Psychiatryczna CZP	541 5287,39	5 228 362,37	5 228 362,38
18.2730.400.02-5	5	Zespół Leczenia Środowiskowego CZP	1 151 037,80	1 131 363,94	1 131 363,94

18.9900.401.03-6	6	Centrum Zdrowia Psychicznego na rzecz DPS	107 956,20	107 956,20	107 956,20
Razem			28 381 241,52	27 941 433,96	27 941 433,97

Centrum Zdrowia Psychicznego Łódź - Górna

Kod zakresu	Lp.	Oddział	Kontrakt	Wykonanie	Wartość wystawionych faktur
18.9900.400.03-1	1	Centrum Zdrowia Psychicznego - ryczałt	15 984 705,81	15 984 705,81	15 984 705,81
18.4700.400.02-1	2	Centrum Zdrowia Psychicznego – Oddziały	183 635,70	119 377,57	119 377,57
18.2700.400.02-1	3	Oddział dzienny Psychiatryczny CZP	967 459,57	797 005,93	797 005,93
18.1700.400.02-1	4	Poradnia Zdrowia Psychiatryczna CZP	2630171,79	2 617 542,53	2 617 542,61
18.2730.400.02-1	5	Zespół Leczenia Środowiskowego CZP	6 023,43	2 923,34	2 923,27
18.9900.401.03-1	6	Centrum Zdrowia Psychicznego na rzecz DPS	132 491,70	132 491,70	132 491,70
Razem			19 904 488,00	19 654 046,88	19 654 046,89

Kod zakresu	Lp.	Oddział	Kontrakt	Wykonanie	Wartość wystawionych faktur
04.2706.020.02-1	1	Świadczenie Dienne Leczenia Zaburzeń Nerwicowych	1 128 248,61	1 195 026,32	1 128 125,42

04.1780.007.02-1	2	Świadczenia Seksuologiczne i Patologii Współżycia	398 651,22	424 836,81	398 635,31
04.1708.007.02-1	3	Świadczenia dla Osób z Autyzmem Dziecięcym lub innymi Całościowymi Zaburzeniami Rozwoju	448 759,35	448 614,83	448 265,35
03.0001.447.02-1	4	Leki w programie lekowym – leczenie chorych na depresję lekooporną	136 837,24	136 827,01	136 827,00
04.1740.007.02-1	5	Leczenie uzależnień	412 314,56	471 405,90	412 276,03
04.1700.008.02-2	6	Program terapii zaburzeń preferencji seksualnych	48 611,48	61 517,19	47 974,59
Razem			2 573 422,46	2 738 228,06	2 572 103,70

Kod zakresu	Lp.	Oddział	Kontrakt	Wykonanie	Wartość wystawionych faktur
18.0000.004.02-1	1	Świadczenie zdrowotne - dobry posiłek w szpitalu	3 838 031,00	3 829 113,96	3 829 113,96
Razem			3 838 031,00	3 829 113,96	3 829 113,96

Powyższe tabele prezentują dane o wysokości kontraktu zawartego z Narodowym Funduszem Zdrowia na 2025 rok wraz z realizacją programu pilotażowego Dobry posiłek.

Wartość kontraktu ogółem wynosi: 137 982 130,64 zł

Wartość zrealizowanych świadczeń wynosi: 140 493 273,86 zł

Wartość wystawionych i opłaconych faktur wynosi: 137 191 931,30 zł (łącznie z programem lekowym).

Spec. Psych. ZOZ w Łodzi jest największym świadczeniodawcą pod względem liczby łóżek w oddziałach stacjonarnych (662) i dziennych (228) oraz jedyną placówką – szpitalem specjalistycznym monoprofilowym działającym w obszarze leczenia psychiatrycznego i leczenia uzależnień w Województwie Łódzkim.

W strukturach Spec. Psych. ZOZ w Łodzi działają 2 Centra Zdrowia Psychicznego realizowane na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie programu pilotażowego w centrach zdrowia psychicznego:

- Centrum Zdrowia Psychicznego (CZP) dla mieszkańców Łódź-Bałuty;
- Centrum Zdrowia Psychicznego (CZP) dla mieszkańców dzielnicy Łódź-Górna;
- Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży – II poziom referencyjny;
- Ośrodek Wysokospecjalistycznej Całodobowej Opieki Psychiatrycznej – III poziom referencyjny.

W tabelach poniżej zaprezentowano ilość łóżek rzeczywistych, liczbę wykonanych osobodni oraz dane o przyjętych i leczonych chorych w 2025 w poszczególnych oddziałach szpitala, a także informacje o wizytach i udzielonych świadczeniach w poradniach.

Liczba łóżek rzeczywistych, liczba wykonanych osobodni oraz ruch chorych w 2025 roku.

Kod zakresu	Oddział stacjonarny	Liczba łóżek rzeczywistych	Liczba wykonanych osobodni w 2025	Ruch chorych w 2025	
				Przyjęto chorych	Leczono chorych
18.9900.400.03-1	Oddział Psychiatryczny CZP Łódź-Bałuty	45	14093	686	740
04.4700.021.02	Oddział Psychiatryczny C	63	18257	556	646
04.4700.021.02	Oddział Psychiatryczny D	0	0	0	0
04.4700.021.02	Oddział Psychiatryczny E	15	5589	271	285
18.9900.400.03-1	Oddział Psychiatryczny CZP Łódź-Górna	35	13671	572	623
04.4700.021.02	Oddział Psychiatryczny F	43	17014	530	600
04.4712.021.02-1	Oddział psychogeriatryczny	55	19271	334	446
04.4701.001.02-1	Oddział psychiatryczny dla dzieci	30	9706	390	409
04.4740.002.02-1	Oddział leczenia uzależnień	27	2072	35	72
04.4742.021.02-1	Oddział leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych	35	6193	845	863
04.4748.021.02-1	Oddział detoksykacji od narkotyków i innych środków psychoaktywnych	20	3548	421	433

04.4754.021.02-1	Oddział terapii dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych ze współistniejącymi innymi zaburzeniami psychicznymi	20	1299	14	47
04.4730.021.02-1	Oddział Psychiatrii sądowej	30	26271	34	106
04.4701.001.02-1	Oddział Psychiatryczny dla młodzieży	44	9709	365	404
04.4701.001.02-1	Oddział Psychiatryczny dla młodzieży II	17	7044	292	319
Razem		479	153737	5345	5993

Kod zakresu	Oddział	Liczba łóżek rzeczywistych	Liczba wykonanych osobodni w 2025	Ruch chorych w 2025	
				Przyjęto chorych	Leczono chorych
04.9902.400.03-1	Oddział dzienny Psychiatryczny Rehabilitacyjny dla Dzieci i Młodzieży	35	6 618	65	98
18.2700.400.02-1	Oddział dzienny Psychiatryczny CZP Łódź Górna	30	7 745	182	221
18.2700.400.02-4	Oddział dzienny Psychiatryczny „Aleksandrowska”	40	2 901	80	96
18.2700.400.02-4	Oddział dzienny Psychiatryczny CZP Łódź Bałuty	30	4 246	126	138
04.9902.400.03	Oddział dzienny Psychiatryczny Rehabilitacyjny dla Dzieci i Młodzieży Mielczarskiego	30	4 324	82	105
04.2706.020.02-1	Oddział Dzienny Zaburzeń Nerwicowych	15	4 759	112	130
18.2700.400.02-1	Oddział Dzienny Sieradzka dla Dorosłych	40	0	0	0
	Hostel dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi Dla Dzieci	8	0	0	0
Razem		228	30 593	647	788

Zrealizowane wizyty oraz liczba udzielonych świadczeń w poradniach zdrowia Psychicznego i poradniach odwykowych w 2025 roku

Kod zakresu	Oddział	Wizyty/liczba udzielonych świadczeń
04.1700.001.02-1	Poradnia Zdrowia Psychiczne „Lniana”2	20 516
	Poradnia Zdrowia Psychiczne „Aleksandrowska”	17 094
04.1701.001.02-2	Poradnia Zdrowia Psychicznego dla dzieci, młodzieży i ich rodzin – II poziom referencyjny	9 189
04.1700.001.02-1	Poradnia Zdrowia Psychicznego wraz z Punktem Zgłoszeniowo-Koordynacyjnym w CZP Łódź Bałuty	9 962
04.1700.001.02-1	Poradnia Zdrowia Psychicznego wraz z Punktem Zgłoszeniowo-Koordynacyjnym CZP Łódź Górna	40 651
04.1701.001.02-2	Poradnia Psychologiczna dla Dzieci – I poziom referencyjny	5 685
04.1744.007.02-1	Wojewódzki Ośrodek Leczenia Uzależnień	15 562
04.1740.008.02-1	Punkt Leczenia Substytucyjnego	8 030
04.9902.400.03	Poradnia Zdrowia Psychicznego II poziom referencyjny Mielczarskiego	3 973
18.2730.400.02-5	Zespół Leczenia Środowiskowego w CZP Łódź Bałuty	3 991
18.2730.400.02-1	Zespół Leczenia Środowiskowego w CZP Łódź Górna	2 523
04.9901.400.03-1	Poradnia Psychologiczna dla Dzieci i Młodzieży Mielczarskiego I poziom referencyjny	4 392
04.1740.007.02-1	Poradnia Leczenia Uzależnień	2 350
04.1780.007.02-1	Poradnia Zdrowia Psychicznego i Patologii Współżycia	2 089

04.1780.008.02-1	Program Terapii Zaburzeń Seksualnych	289
04.1708.007.02-1	Poradnia dla osób z całościowymi zaburzeniami rozwoju (autyzm)	1 997
Razem		148 293

Spec. Psych. ZOZ w Łodzi jako jednostka publiczna, realizująca świadczenia medyczne na podstawie umowy zawartej z płatnikiem – NFZ zobligowana jest do spełniania określonych w niej wymogów. Jednym z nich jest zatrudnianie kadry w sposób szczegółowo określony w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 19 czerwca 2019 roku w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień (Dz.U.2024, poz.917).

Poniżej przedstawiono obrazującą na 31 grudnia 2025 roku strukturę zatrudnienia w rozbiciu na grupy zawodowe i podstawę zatrudnienia.

Grupa zawodowa	Liczba zatrudnionych (osoby)	Liczba etatów przeliczeniowych	Liczba osób zatrudnionych w ramach umów cywilno-prawnych	Liczba osób zatrudnionych w ramach umów kontraktowych
Lekarze bez specjalizacji	54	54	0	12
Lekarze med. z I stop. specjalizacji	1	1	0	2
Lekarze med. z II stop. specjalizacji	18	17,25	2	30
Farmaceuci	2	1,5	0	0
Pielęgniarki	261	123,75	2	80
Technicy farmacji	1	1	0	0
Pozostały personel medyczny	264	251,50	30	76
Personel administracji, ekonomiczny i techniczny	29	29	8	0
Pracownicy gospodarczy i obsługi	5	5	0	0
Razem	500	484	42	200

II. Polityka rachunkowości jednostki.

Jednostka sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. 2024, poz. 1863) oraz ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej (Dz. U. 2026, poz. 156) w oparciu o dokumentację prowadzoną na podstawie zakładowego planu kont, które podlega obowiązkowi badania na podstawie art. 64 ust. 1 wymienionej ustawy.

Jednostka zgodnie z przyjętymi zasadami Polityki Rachunkowości na dzień bilansowy dokonuje wyceny aktywów i pasywów w następujący sposób:

- Środki trwałe, wartości niematerialne i prawne i nieruchomości zaliczane do inwestycji, wycenia się według cen nabycia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne. Środki trwałe w budowie wycenia się w wysokości kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem, pomniejszonym o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości
- Rzeczowe składniki aktywów obrotowych wycenia się wg cen nabycia nie wyższych od cen sprzedaży brutto na dzień bilansowy. Wycena obejmuje składniki aktywów, znajdujące się w magazynach: leki i materiały medyczne zaliczone w koszty w momencie wydania z magazynu, a nie zużyte do dnia bilansowego. Wartość leków i materiałów ustala się na podstawie spisu z natury przeprowadzanego na dzień bilansowy.
- Należności wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty z zachowaniem zasady ostrożności. Do ewidencji księgowej odsetek od należności stosuje się zasadę memoriału oraz zasadę współmierności przychodów i kosztów, z wyjątkiem odsetek od należności z tytułu sprzedaży świadczeń medycznych dla osób fizycznych. W tym przypadku noty odsetkowe wystawiane i księgowane są dopiero po uregulowaniu kwoty głównej należności. Na dzień bilansowy dokonuje się odpisów aktualizujących należności, uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty. Aktualizacja należności z tytułu wykonanych świadczeń zdrowotnych na rzecz osób fizycznych nie finansowanych ze środków publicznych, ze względu na znaczny stopień prawdopodobieństwa nieściągalności, dokonywana jest w postaci odpisów aktualizujących w okresach kwartalnych, nie później niż na dzień bilansowy.
- Zobowiązania wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty. Nominalne zobowiązania powiększa się o odsetki należne na dzień bilansowy. Odstępuje się od naliczania odsetek tylko wtedy, gdy:
  1. w umowach z dostawcami wyraźnie uregulowano sprawę odstąpienia od naliczania odsetek za nieterminową zapłatę zobowiązań
  2. jednostka posiada pisemne oświadczenie reprezentantów dostawcy dotyczące odstąpienia dochodzenia odsetek za nieterminową zapłatę zobowiązań

Odsetki naliczone przez kontrahenta zwiększają konta rozrachunków z kontrahentami, natomiast pozostałe odsetki należne na dzień wyceny, obciążają zgodnie z zasadą memoriału, koszty finansowe danego okresu i zwiększają rozliczenia międzyokresowe bierne.

- Inwestycje krótkoterminowe (środki pieniężne) według wartości nominalnej,

- Rezerwy tworzone na pewne lub prawdopodobne straty wyceniane są w uzasadnionej wysokości. Podstawą do ujęcia rezerw z poszczególnych tytułów w księgach rachunkowych jest wiarygodny szacunek ich wartości, która podlega aktualizacji w następnych okresach sprawozdawczych. Niewykorzystane rezerwy na dzień, na który okazały się zbędne, zwiększają odpowiednio pozostałe przychody operacyjne lub przychody finansowe.

Rezerwy na świadczenia pracownicze - nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne, ustala się w wysokości przewidywanej na dzień bilansowy kwoty przyszłych wypłat, które są nieodzowne do wywiązania się zakładu ze zobowiązań, jakie wynikają z zatrudnienia pracowników w roku obrotowym i w latach poprzednich. Rezerwa na świadczenia pracownicze jest na dzień bilansowy aktualizowana. Podstawą naliczenia rezerw są wynagrodzenia z ostatniego miesiąca roku obrotowego oraz nabyte uprawnienia pracowników zatrudnionych na dzień bilansowy. Do wyceny stanu rezerw stosuje się założenia dotyczące oprocentowania długoterminowych obligacji skarbowych, prawdopodobieństwa wypłaty oraz przewidywanego wieku przejścia na emeryturę. Ze względu na podejmowane przez rząd decyzje mające istotny wpływ na wzrost wynagrodzeń w samodzielnych publicznych zakładach opieki zdrowotnej, zakładana jest długookresowa prognoza wzrostu wynagrodzeń na poziomie minimalnym. Skutki aktualizacji rezerw odnoszone są w koszty działalności operacyjnej i rozliczenia międzyokresowe bierne. Bieżące wypłaty nagród jubileuszowych i odpraw emerytalnych księgowane są jako koszty wynagrodzeń w ośrodkach kosztów, do których przypisani są pracownicy.

- Kapitały (fundusze) własne wycenia się na dzień bilansowy według wartości nominalnej. Na dzień bilansowy jednostka ustala, czy zachodzi potrzeba przeprowadzenia procedury ustalania odpisu aktualizującego wycenę aktywów, spowodowanego utratą przez nie wartości – zarówno w odniesieniu do aktywów wykorzystywanych do działalności operacyjnej i inwestycji.

Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych stosownie do przyjętych zasad liczona jest w sposób następujący:

- Środki trwałe i wartości niematerialne i prawne o wartości jednostkowej powyżej 10 000,00 zł, których okres używalności jest dłuższy niż jeden rok amortyzuje się metodą liniową uwzględniających okres ich zużycia technicznego i ekonomicznego (wysokość stawek jest zgodna z obowiązującymi przepisami). Poprawność stosowanych okresów i stawek amortyzacji środków trwałych jest okresowo weryfikowana i w uzasadnionych przypadkach, może powodować korektę przyjętych stawek amortyzacyjnych w następnych latach obrotowych.
- Środki trwałe i wartości niematerialne i prawne o wartości jednostkowej od 3 500,00 zł do 10 000,00 zł umarzane są jednorazowo w momencie ich zakupu i przekazania ich do użytkowania, i obciążają koszty amortyzacji.
- Pozostałe składniki majątku jednostki o wartości poniżej 3 500,00 zł traktowane są jako materiały a ich zużycie jest odnoszone bezpośrednio w koszty. Dla tych składników majątku prowadzi się pozabilansową ewidencję ilościowo-wartościową.

Na wynik finansowy netto, zgodnie z art. 42 ust. 1 ustawy o rachunkowości składają się:

- Wynik działalności operacyjnej
- Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych
- Wynik operacji finansowych
- Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, którego jednostka jest płatnikiem.

2. ANALIZA SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ ZA POPRZEDNI ROK OBROTOWY

1. Analiza stanu wyjściowego

Ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej została opracowana przy użyciu analizy ekonomicznej - w oparciu o teorię i zasady analizy wskaźnikowej, dostosowanej do warunków i specyfiki sektora ochrony zdrowia.

Raport sporządzono zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 25 kwietnia 2017 roku w sprawie wskaźników ekonomiczno- finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej.

Analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej za poprzedni rok oraz prognozę na lata 2026-2028 przeprowadzono w oparciu o wskaźniki ekonomiczno-finansowe określone w w/w rozporządzeniu.

Analiza wskaźnikowa za 2025 rok				
NAZWA WSKAŹNIKA	PRZEDZIAŁY WARTOŚCI		WARTOŚĆ	OCENA
I. Wskaźniki zyskowności				0
1) wskaźnik zyskowności netto = $\frac{\text{wynik netto} * 100\%}{\text{przychody ze sprzedaży produktów + towarów i materiałów + pozostałe przychody operacyjne + przychody finansowe}}$	poniżej 0,00%	0	-0,47%	0
	0,00% do 2,00%	3		
	powyżej 2,00% do 4,00%	4		
	powyżej 4,00%	5		
2) wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej = $\frac{\text{wynik z działalności operacyjnej} * 100\%}{\text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów + pozostałe}}$	poniżej 0,00%	0	-0,82%	0
	0,00% do 3,00%	3		

przychody operacyjne	powyżej 3,00% do 5,00%	4		
	powyżej 5,00%	5		
3) wskaźnik zyskowności aktywów = $\frac{\text{wynik netto} * 100\%}{\text{średni stan aktywów}}$	poniżej 0,00%	0	-0,82%	0
	0,00% do 2,00%	3		
	powyżej 2,00% do 4,00%	4		
	powyżej 4,00%	5		
II. Wskaźniki płynności				21
1) wskaźnik bieżącej płynności = aktywa obrotowe - należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy - krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne) zobowiązania krótkoterminowe - zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe	poniżej 0,60	0	1,09	8
	0,6 do 1,00	4		
	powyżej 1,00 do 1,5	8		
	powyżej 1,5 do 3,0	12		
	powyżej 3,0 lub jeżeli zobowiązania krótkoterminowe = 0 zł	10		
2) wskaźnik szybkiej płynności = (aktywa obrotowe-należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy - krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne)-zapasy) (zobowiązania krótkoterminowe - zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy +rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe)	poniżej 0,50	0	1,08	13
	0,5 do 1,00	8		
	powyżej 1,00 do 2,5	13		
	powyżej 2,5 lub jeżeli zobowiązania krótkoterminowe = 0 zł	10		
III. Wskaźniki efektywności zarządzania przepływami pieniężnymi				10

Wskaźniki zyskowności:

Wskaźnik zyskowności netto określa zdolność podmiotu do generowania zysków. W analizowanym okresie wskaźnik uzyskał wartość (-)0,47% z oceną 0. Obrazuje, że (-)0,47% przychodów stanowi odnotowaną w 2025 roku stratę.

Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej określa procentową ekonomiczną efektywność działania podmiotu, z uwzględnieniem działalności podstawowej i pozostałej działalności operacyjnej. W 2025 roku wyniósł (-)0,82% i mieści się w przedziale poniżej wartości od 0,00% z oceną 0.

Wskaźnik zyskowności aktywów informuje o wielkości zysku lub straty przypadającej na jednostkę zaangażowanych aktywów. W naszym przypadku wyniósł (-)0,82% z oceną 0, co oznacza, że każda zaangażowana jednostka aktywów generowała w 2025 roku (-)0,82% wielkości straty.

Wskaźniki płynności:

Drugą grupę wskaźników stanowią wskaźniki płynności finansowej. Płynność finansowa podmiotu jest oceniana na podstawie relacji aktywów obrotowych do zobowiązań krótkoterminowych. W analizowanym okresie wskaźnik bieżącej płynności i wskaźnik szybkiej płynności wyniosły 1,09 i 1,08 i mieściły się w przedziale powyżej 1,00 do 1,5 i powyżej 1,00 do 2,5 z oceną punktową łącznie 21. Osiągnięty wynik wskaźnika jest znacznie wyższy od prognozowanego, co świadczyć może o zdolności szpitala do regulowania bieżących zobowiązań.

Wskaźniki efektywności zarządzania przepływami pieniężnymi:

Ocena sprawności działania podmiotu obejmuje badanie rotacji należności i zobowiązań. Wskaźniki efektywności opisują efektywność przyjętej polityki zarządzania przepływami pieniężnymi.

Wskaźnik rotacji należności w analizowanym okresie ukształtował się na poziomie 23 z oceną punktową 3. Oznacza to, że spłata należności za świadczone usługi następuje po 23 dniach. Szpital osiągnął najwyższą ocenianą wartość -3 punkty, co świadczy o skutecznym działaniu w zakresie ściągłości swoich należności od kontrahentów.

Wskaźnik rotacji zobowiązań osiągnął w 2025 roku wartość 30 z oceną punktową 7. Wskaźnik wskazuje, że spłata zobowiązań szpitala wobec wierzycieli następuje w okresie 30 dni. Dla utrzymania prawidłowych relacji z kontrahentami, zobowiązania regulowane są zgodnie z terminami płatności wynikającymi z zawartych umów.

Wskaźniki osiągnęły zakładany poziom, w ocenie punktowej uzyskując wartość „10”. Jednostka zrealizowała planowane prognozy.

Wskaźniki zadłużenia jednostki:

Wskaźniki zadłużenia dają informację o stabilności finansowej podmiotu.

Wskaźnik zadłużenia aktywów w analizowanym okresie ukształtował się na poziomie 66% z oceną 3 pkt. Poziom wskaźnika świadczy o finansowaniu aktywów w 66 % kapitałem obcym.

Wskaźnik wypłacalności mieści się w przedziale poniżej 0, wyniósł (-)8,22 z oceną 0 pkt. Pomimo niskiego poziomu wskaźnika, jednostka posiadała pełną zdolność do regulowania zobowiązań i nie posiadała zobowiązań wymagalnych.

W wyniku analizy wskaźników sporządzonej na podstawie sprawozdania finansowego za 2025 r. przy zastosowaniu metody punktowej uzyskano 34 punkty co stanowi 48,57 % maksymalnej liczby punktów możliwej do uzyskania, co świadczy o stabilnej sytuacji ekonomiczno-finansowej jednostki.

Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej są organizacjami "non profit" i najważniejszym ich celem działalności jest zwiększenie użyteczności świadczeń medycznych, przy zachowaniu bilansowania się działalności.

Trudna sytuacja jaka zaistniała w kraju i na świecie, w związku z prowadzoną kolejny rok wojną na Ukrainie i Bliskim Wschodzie, spowodowała wzrost cen produktów, kosztów energii, wzrost płacy minimalnej oraz wzrost inflacji, co przyczyniło się do pogorszenia wskaźników w stosunku do prognozy.

Na podstawie wskaźników i sytuacji w 2024 roku Spec. Psych. ZOZ w Łodzi nie przewiduje zagrożenia kontynuowania działalności w kolejnych latach. Należy jednak brać pod uwagę zdarzenia jakie może wywołać przebieg wojny w Ukrainie i ich wpływ na gospodarki: krajową i światową, a co za tym idzie wzrost kosztów funkcjonowania jednostki oraz wzrost zapowiadanych przez ustawodawcę wynagrodzeń w 2025 roku.

2. Analiza sytuacji rynkowej

Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych dla pacjentów leczonych z powodu zaburzeń psychiatrycznych i leczenia uzależnień realizowane są na podstawie umów zawartych przez Narodowy Fundusz Zdrowia w trybie stacjonarnym, dziennym, ambulatoryjnym oraz w Centrum Zdrowia Psychicznego czy Środowiskowej opiece w domu pacjenta.

Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2026 stanowi kluczowe narzędzie planowania i koordynacji działań w obszarze zdrowia publicznego. Jego nadrzędnym celem jest wydłużenie okresu życia w dobrym zdrowiu oraz ograniczenie nierówności zdrowotnych wynikających z uwarunkowań społecznych. Działania profilaktyczne mają poprawić tę sytuację. Cele operacyjne między innymi obejmują:

- profilaktykę nadwagi i otyłości
- profilaktykę uzależnień
- promocję zdrowia psychicznego
- zdrowie środowiskowe i choroby zakaźne
- promowanie prawidłowego żywienia i aktywności fizycznej wśród służb mundurowych
- przeprowadzenie badania śledzącego zachowania zdrowotne dzieci i młodzieży w wieku szkolnym (Health Behaviour in School-age Children)
- realizacja projektów i programów edukacyjnych, wychowawczych, interwencyjnych oraz profilaktycznych opartych na podstawach naukowych, w tym programów profilaktyki uniwersalnej, wskazującej i selektywnej
- zwiększanie świadomości decydentów w zakresie skutków zdrowotnych, w szczególności skutków związanych z zanieczyszczeniem powietrza, ekspozycją na hałas i ze zmianami klimatu

- narażenie na czynniki środowiskowe (chemiczne, biologiczne i fizyczne) w służbie żołnierzy Sił Powietrznych i Wojsk Obrony Terytorialnej oraz w powiązanych środowiskach pracy pracowników wojska
- narażenie na czynniki środowiskowe (chemiczne, biologiczne i fizyczne) w służbie żołnierzy Wojsk Lądowych, Wojsk Specjalnych i Marynarki Wojennej oraz w powiązanych środowiskach pracy pracowników wojska
- przeprowadzenie Polskiego Badania Starzenia się Ludności „(GAPS)” – monitorowanie, przeprowadzenie analiz w populacji mieszkańców Polski w wieku 60+
- utrzymanie i rozwój systemu ProfiBaza w celu: udostępnienia informacji o planowanych i realizowanych programach profilaktycznych we współpracy z Internetowym Kontem Pacjenta; przygotowania i udostępnienia profili zdrowotnych gmin, powiatów i województw.

W ramach Centrum Zdrowia Psychicznego Szpital realizuje świadczenia zdrowotne w zakresie leczenia środowiskowego. Model opieki psychiatrycznej w środowisku to nowoczesne podejście terapeutyczne, które przenosi punkt ciężkości z leczenia szpitalnego na opiekę w miejscu zamieszkania pacjenta. Opiera się na lokalnych Centrach Zdrowia Psychicznego (CZP), oferując zintegrowaną pomoc medyczną i społeczną, poprzez wsparcie asystentów zdrowienia oraz terapię bez przerywania aktywności zawodowej lub rodzinnej. Celem jest unikanie hospitalizacji, jeśli nie jest ona konieczna, oraz leczenie w naturalnym środowisku pacjenta. Centra zapewniają kompleksową, koordynowaną opiekę, która obejmuje wizyty domowe, oddziały dzienne i poradnie. Reforma zakładała przejście na model współpracy zespołów terapeutycznych, w skład których wchodzi lekarze, psychologowie, pielęgniarki, pracownicy socjalni i asystenci zdrowienia. Dopasowanie formy wsparcia i pomocy do indywidualnych potrzeb pacjenta.

W Polsce model ten jest skutecznie wdrażany, a centra zdrowia psychicznego mają docelowo funkcjonować w całym kraju. Środowiskowy model opieki psychiatrycznej jest uważany za bardziej efektywny terapeutycznie i lepiej wykorzystujący zasoby.

3. Analiza uwarunkowań formalno-prawnych

Codziennie funkcjonowanie szpitala jest w dużej mierze uzależnione od przepisów prawa. Każda decyzja, procedura, zapis w dokumentacji czy sposób komunikacji z pacjentem ma swoje konsekwencje prawne.

Rok 2025 był kolejnym rokiem, w którym została znowelizowana ustawa o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych. W ustawie zapisano, że minimalne płace muszą zostać podniesione, jeśli zejdą poniżej progu, którego wysokość określa iloczyn współczynnika pracy (określonego w załączniku do ustawy) i kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w roku poprzedzającym. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej w Polsce w 2024 r. wyniosło - jak ogłosił prezes GUS – 8 181,72 zł. Kwota ta była bazą do wyliczenia podwyżek minimalnych płac zasadniczych w ochronie Zdrowia w roku 2025. Wzrost ten nie pozostał obojętny na wzrost ponoszonych kosztów. Mimo deklaracji o wyższych nakładach na ochronę zdrowia, środki te nie pokrywają w pełni rosnących kosztów pracy.

4. Analiza efektów realizowanych inwestycji lub ich braku

W 2025 roku Spec. Psych. ZOZ w Łodzi, zakładał osiągnięcie straty netto na poziomie (-) 736 381,83 tys. zł., jednak uwarunkowania zewnętrzne nie pozwoliły na realizację tak planowanej wysokości. Wartość funduszu własnego ze względu na generowane od wielu lat straty ma wartość ujemną (suma strat przewyższyła sumę kapitałów jednostki).

Starania szpitala zmierzają do pozyskiwania źródeł finansowania kosztów prowadzenia działalności poza NFZ – w związku z realizacją Projektów w ramach środków unijnych, co pozwoli uzyskać zwiększenie przychodów. W roku 2025 jednostka realizowała wiele przedsięwzięć, jak:

- kontynuowała umowę o dofinansowanie projektu z ZUS „Minimalizacja zagrożeń związanych z obciążeniem układu mięśniowo-szkieletowego oraz narażeniem na szkodliwe czynniki biologiczne oraz szkodliwe i niebezpieczne czynniki chemiczne w Specjalistycznym Psychiatrycznym Zespole Opieki Zdrowotnej w Łodzi” o wartości 109 518,69 zł.
- prowadziła działalność badawczą i dydaktyczną m.in. w projekcie z ABM na opracowanie nowego „wyrobu medycznego” 2022/ABM/07/0000700 oraz współrealizuje 2024/ABM/01/00061.
- kontynuowała wraz z partnerem IPiN w projekt realizowany zgodnie z Uchwałą nr 81 Komitetu Monitorującego Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 z dnia 5 czerwca 2024 r. Projekt pn. „Opracowanie i realizacja specjalistycznych programów diagnozy i leczenia zaburzeń psychicznych”, współfinansowany z Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS), Priorytet 4 – Spójność społeczna i Zdrowie, numer i nazwa działania FERS: 04.15 Skuteczny i odporny system ochrony zdrowia. Projekt jest pierwszym obejmującym tak szeroko zagadnienia z zakresu diagnozy i leczenia zaburzeń psychicznych. Planowany okres realizacji projektu: od 12.2024 r. do 07.2028 r. Budżet projektu wynosi: 257 mln. zł. Szacowana kwota wydatków w projekcie, przewidzianych do realizacji przez Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Łodzi wynosi ok. 120 mln. zł.

Wypracowane w projekcie programy zostaną przekazane Ministrowi Zdrowia i będą stanowiły podstawę do rozpoczęcia zmiany koszyka świadczeń gwarantowanych w rodzaju opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień – II i III poziom referencyjny. Jest to działanie zgodne z celami NPOZP pkt 1 c) upowszechnianie i zapewnienie dostępu do specjalistycznych programów terapeutycznych oraz procedur diagnostycznych. Wdrożenie wypracowanych w projekcie ścieżek diagnostyczno-terapeutycznych, wiedza zdobyta przez pracowników, zakupiony sprzęt medyczny (MRI) stanowiąc będą przewagę konkurencyjną SPZOZ-u w przyszłym (wybiegającym nawet poza okres objęty umową) rynku świadczeń w zakresie zdrowia psychicznego.

- realizowała podpisany w maju 2025 roku w ramach Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 projekt FELD.08.04 – Zdrowa Psyche. W ramach projektu podejmowane są działania na rzecz zdrowego i dostosowanego środowiska pracy uwzględniające zagrożenia dla zdrowia i obejmujące min. promocję aktywności fizycznej, minimalizowanie zdrowotnych czynników ryzyka w środowisku pracy dla 483 pracowników SPZOZ w Łodzi poprzez realizację działań będących odpowiedzialnością na przeprowadzoną diagnozę występowania niekorzystnych czynników zdrowotnych w miejscu pracy.

- opracowała i uzyskała pozytywne opinie o celowości inwestycji OCI – dla 4 projektów:
  - a) FENX.06.01-IP.03-0019/24 "Nowe Perspektywy dla Zdrowia Psychicznego Dzieci i Młodzieży - zwiększenie dostępności i jakości usług zdrowotnych świadczonych przez Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Łodzi" –budżet wniosku 8 708 230,41zł. Projekt modernizacji i rozbudowy budynku Środowiskowego Psychiatrycznego Centrum Zdrowia Psychicznego Dzieci i Młodzieży "Przystań" przy ul. Mielczarskiego 35 - ma na celu zwiększenie dostępności i poprawę jakości usług psychiatrycznych świadczonych dla dzieci i młodzieży. Inwestycja obejmuje modernizację i rozbudowę istniejącego budynku oraz zainstalowanie szybu windowego (obsługującego rozbudowany budynek Środowiskowego Psychiatrycznego Centrum Zdrowia Psychicznego Dzieci i Młodzieży "Przystań"), co pozwoli na zwiększenie powierzchni dedykowanej pomieszczeniom terapeutycznym oraz ich wyposażenie w nowoczesny sprzęt i aparaturę medyczną. Planowane działania inwestycyjne zakładają rozbudowę istniejącej przestrzeni o powierzchnię użytkową netto 405 m², pomieszczenia/sale terapeutyczne o powierzchnię 330,00 m² oraz montaż szybu windowego o powierzchni 75 m², umożliwiającego łatwy dostęp osobom z niepełnosprawnościami.
  - b) FELD.06.03-IZ.00-002/24 "Adaptacja i wyposażenie budynku przy ul. Marii Skłodowskiej - Curie 15/17 w Łodzi w celu utworzenia Centrum Zdrowia Psychicznego Łódź Polesie" – budżet wniosku 21 871 527,29 zł. Realizacja projektu ma na celu stworzenie nowoczesnego Centrum Zdrowia Psychicznego (CZP) Łódź-Polesie. Inicjatywa odpowiada na pilną potrzebę zwiększenia dostępności i jakości usług psychiatrycznych oraz leczenia uzależnień, zgodnie z Narodowym Programem Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023–2030. Przedsięwzięcie zakłada realizację projektu w formule "zaprojektuj i wybuduj":
  - c) FELD.06.03-IZ.00-002/24 "Modernizacja i utworzenie kompleksowego Centrum Zdrowia Psychicznego - Łódź Górna"- budżet wniosku 19 842 960,80 zł. Realizacja projektu „Modernizacja i utworzenie kompleksowego Centrum Zdrowia Psychicznego - Łódź Górna”. Projekt odpowiada na rosnące potrzeby w zakresie opieki psychiatrycznej, uwzględniając Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023–2030 oraz priorytety regionalne w dziedzinie zdrowia psychicznego. Przedsięwzięcie obejmuje kompleksowe działania infrastrukturalne i technologiczne, realizowane w formule „zaprojektuj i wybuduj”.
  - d) (PPS nr FM-SIS.03.PSYCH.102.3649.2024) Budowa „Łódzkiego Centrum Neuropsychiatrii”, w celu zwiększenia jakości, komplementarności, konkurencyjność i dostępność świadczonych usług zdrowotnych.
Planowana inwestycja obejmuje budowę kompleksu nowoczesnych budynków w ramach realizacji „Łódzkiego Centrum Neuropsychiatrii” przy Specjalistycznym Psychiatrycznym Zespole Opieki Zdrowotnej w Łodzi. Projekt ma na celu poprawę dostępności, jakości oraz efektywności świadczonych usług psychiatrycznych i terapeutycznych w regionie łódzkim. Aktualnie procedowany projekt inwestycyjny dotyczy realizacji I ETAPU, w ramach którego zaplanowano budowę kampusu o łącznej powierzchni użytkowej 23 125,00 m². 1.

Zapewnienie ciągłości opieki. Projekt koncentruje się na zintegrowanym podejściu do leczenia, uwzględniając płynne przechodzenie pacjentów między różnymi etapami i poziomami opieki zdrowotnej. Projekt ma istotne znaczenie dla poprawy jakości świadczonych usług medycznych, wprowadzając nowoczesne rozwiązania infrastrukturalne i organizacyjne. Jest kluczowe dla bezpieczeństwa pacjentów, skuteczności leczenia oraz efektywności wykorzystania zasobów medycznych. I co istotne z punktu widzenia procedur przewidzianych dla środków pozyskiwanych z UE, nie istnieje inny sposób niż budowa, aby założone cele osiągnąć. Realizacja zamierzenia w pełni wpisuje się w cele poprawy jakości opieki zdrowotnej i stanowi fundament do dalszego rozwoju systemu ochrony zdrowia psychicznego.

- zakontraktowanie i realizacja nowych zakresów świadczeń – program lekowy dla pacjentów z lekooporną depresją polegający na podawaniu s-ketaminy
- zakontraktowanie świadczeń w ramach „dobry posiłek”
- zakontraktowanie nowych zakresów świadczeń – Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży II Poziom Referencyjny
- zakontraktowanie nowych świadczeń – Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży Mielczarskiego I Poziom Referencyjny
- zakontraktowanie nowych świadczeń – Poradnia Uzależnień
- zakontraktowanie nowych świadczeń – Oddział Dzienny Zaburzeń Nerwicowych
- zakontraktowanie nowych świadczeń – Świadczenia Seksuologiczne i Patologii Współżycia
- zakontraktowanie nowych świadczeń – Program Terapii Zaburzeń Preferencji Seksualnych
- zakontraktowanie nowych świadczeń – Poradnia dla Osób z Całościowymi Zaburzeniami Rozwoju – świadczenia dla osób z autyzmem dziecięcym lub innymi całościowymi zaburzeniami rozwoju.

5. Diagnoza – podsumowanie sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2025

Szacowane w rachunku zysku i strat wartości. w niektórych pozycjach przychodów i kosztów odbiegają od wartości zrealizowanych. Według prognozy Jednostka zakładała osiągnięcie w 2025 roku ujemnego wyniku finansowego w wysokości 736 381,83 zł. Warunki w jakich przyszło funkcjonować jednostce w 2025 roku (wojna w Ukrainie, konflikt na Bliskim Wschodzie, inflacja, wzrost kosztów towarów i usług, a także wzrost wynagrodzeń) nie pozwoliły zrealizować przyjętych założeń.

W zakresie przychodów netto ze sprzedaży i zrównane z nimi:

- przychody z zawartych umów z NFZ są niższe od prognozowanych z uwagi na pomniejszenie wartości umów o realizację programów pilotażowych w Centrach Zdrowia Psychicznego Łódź Bałuty i Łódź Górna. Pomniejszenia wynikają z tytułu udzielania świadczeń świadczeniobiorcom zamieszkującym obszar działania CZP przez innych świadczeniodawców.
- zwiększeniu uległa wielkość zmiany stanu produktów, na wartość której wpływ miała aktualizacja utworzonej rezerwy na świadczenia pracownicze – nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne.

W pozostałych przychodach operacyjnych:

W pozycji tej zakładano niższe przychody z tytułu pokrycia amortyzacji od środków trwałych otrzymanych z dotacji. Przyjęty na koniec 2024 roku sprzęt medyczny uzyskany z dotacji, generował w ciągu 2025 roku wyższą wartość pokrycia amortyzacji odnoszonej równolegle w przychody – 3 633 792,06 zł. Uzyskano wyższe przychody z darowizn – 240 270,75 zł; przychody z realizowanych projektów – 3 949 571,09 zł; przychody z rozwiązanych lub wykorzystanych rezerw – 8 377 382,21 zł.

W przychodach finansowych:

Przychody finansowe osiągnięto na nieco wyższym poziomie od zakładanego z uwagi na krótkoterminowe lokowanie wolnych środków na rachunkach bankowych.

W ramach kosztów rozbieżności odnotowano w zakresie:

- amortyzacji – na wyższy poziom kosztów amortyzacji wpływ miała jednorazowa amortyzacja składników majątku, które z uwagi na ich wartość zostały umorzone jednorazowo,
- zużycie materiałów i energii - w zakresie zakupu materiałów i energii zmniejszeniu uległa ogólna ich wartość. Niższe od zakładanych koszty zużycia energii elektrycznej. Wpływ na niższą wartość miały działania osłonowe ustawodawcy, ograniczające skutki wzrostu cen nośników energii,
- usługi obce – wykonanie w wysokości nieco wyższej od zakładanej. Wzrost o 1,35 % .
- podatki i opłaty – wyższe wykonanie z uwagi na wyższy od zakładanego koszt składek na PFRON – wzrost przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce wpływa na wysokość naliczanej opłaty,
- wynagrodzenia – wykonanie wyższe od zakładanego. W prognozie założono 8,2 procent wzrostu wynagrodzeń, a wynikający z przepisów wyniósł 14,5%.
- ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia – składki ubezpieczeń społecznych, Funduszu Pracy, Fundusz Emerytur Pomostowych, ZFŚS. Wzrost wynagrodzenia znalazł odzwierciedlenie w wyższych składkach na ubezpieczenia społeczne, jak i w naliczeniu na fundusz socjalny.
- pozostałe koszty rodzajowe – w pozycji tej ujęte zostały koszty ubezpieczeń majątkowych, podróży służbowych i obowiązkowych składek na rzecz organizacji i zrzeszeń;

Pozostałe koszty operacyjne:

W prognozie przyjęta została wyższa wartość rezerwy na ewentualne roszczenia pracownicze wynikające z ustawy o minimalnym wynagrodzeniu; wykonanie na niższym poziomie.

Koszty finansowe:

Znacząca różnica między prognozą a wykonaniem spowodowana kosztami odsetkowymi w związku z realizacją wyroków z tytułu spraw COVID-owych, w prognozie nie zaplanowano takich kosztów.

Szacowane wartości w bilansie w zakresie:

Rzeczowych aktywów trwałych

- w pozycji I.3) – niższe wykonanie; do prognozy przyjęto wyższy szacunek amortyzacji wartości niematerialnych i prawnych;
- w pozycji II.1.a) – wyższa realizacja związana z otrzymaniem w darowiźnie od Funduszu Medycznego boiska wielofunkcyjnego;
- w pozycjach II.1.b, c, d, e) – niższe wykonanie; do prognozy przyjęty został wyższy szacunek amortyzacji;
- w pozycji II.2 – nieco wyższy poziom z uwagi na kontynuację prac z rozpoczętą inwestycją związaną z budową Łódzkiego Wojewódzkiego Centrum Zdrowia przy Aleksandrowskiej 159.

Zapasów:

Zmniejszenie odpisu aktualizującego wartość zapasów zwiększyło ich wartość netto w bilansie, mimo że fizyczna ilość w magazynie się nie zmieniła.

Należności krótkoterminowych:

- w pozycji II.3.a) - niższy poziom należności wynika z rozliczeń z NFZ. Płatność za część faktur wystawionych w grudniu 2025 roku została uregulowana przed końcem roku, co wpłynęło na niższy od zakładanego poziom należności na dzień zamknięcia ksiąg.
- w pozycji II.3.c) – niższy poziom należności wynika z terminów płatności w wystawianych fakturach na przełomie roku przypadające na kolejny miesiąc roku następnego. W planie założono wyższy poziom należności.
- w pozycji III.1.c) – wyższy poziom środków pieniężnych wynika z pozostawiania na koniec roku środków na lokatach terminowych, z posiadanych środków na rachunkach realizowanych projektów oraz środków z depozytów pacjentów.
- W pozycji IV) – prognozowano niższy poziom składek na ubezpieczenia majątkowe i komunikacyjne.

Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania:

- w pozycji B.I.2. na wyższą wartość wpływ miała aktualizacja utworzonej rezerwy na świadczenia pracownicze – nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne;
- w pozycji B.I.3. – niższe wykonanie. W prognozie założono wyższe wartości związane z utworzeniem rezerwy na przyszłe zobowiązania – między innymi: sprawy sądowe związane z realizacją wypłat z tyt. ewentualnych roszczeń pracowników z ustawy o minimalnym wynagrodzeniu; część rezerw została wykorzystana bądź rozwiązana z powodu ustania tytułu, na który została zawiązana;
- w pozycji B.III.3.d – zobowiązanie z tytułu dostaw i usług – nieco wyższy poziom spowodowany ułożeniem płatności w okresie. Zakładano niższy poziom zobowiązań;
- w pozycji B.III.3.g - zobowiązania z tytułu podatku, ceł, ubezpieczeń społecznych - założono adekwatną wysokość zobowiązań do wysokości wynagrodzenia. Z uwagi na wyższy od zakładanego poziom wynagrodzeń wyższe są także składki od tych wynagrodzeń ;

- w pozycji B.III.3.h – założono niższy poziom wypłat wynagrodzeń;
- w pozycji B.III.3.i – założono niższy poziom zobowiązań; wzrost wynika z wyższego poziomu otrzymywanych świadczeń przez pacjentów (depozyty) oraz z wysokości otrzymanych kaucji;
- w pozycji B.III.4 – wyższy od zakładanego poziom ZFŚS (wzrosła podstawa do wyliczenia wysokości odpisu podstawowego) – w prognozie szacowano niższą wartość naliczenia;
- w pozycji B.IV.2. – Jednostka na etapie tworzenia planu szacowała otrzymanie dofinansowania w postaci dotacji na zakup środków trwałych w wyższej wysokości.

Rok 2025 Spec. Psych. ZOZ w Łodzi zamknął stratą netto w wysokości (-) 783 316,85 złotych.

Na trudną sytuację oraz ujemny wynik finansowy w raportowanym okresie wpływ miały przede wszystkim zawirowania geopolityczne, w tym wojna w Ukrainie oraz konflikt na Bliskim Wschodzie. Skutkowało to bezprecedensowym wzrostem cen surowców i paliw, co w połączeniu z presją płacową (rosnące wynagrodzenia) istotnie zwiększyło koszty operacyjne szpitala.

DIAGNOZA

Diagnoza sytuacji ekonomiczno-finansowej

Analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej Specjalistycznego Psychiatrycznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Łodzi za 2025 rok wskazuje, że jednostka funkcjonowała w warunkach istotnej presji kosztowej oraz trwałej nierównowagi systemowej pomiędzy zakresem realizowanych zadań publicznych a poziomem ich finansowania, przy jednoczesnym zachowaniu bieżącej płynności finansowej i zdolności do terminowego regulowania zobowiązań.

Rok 2025 został zamknięty ujemnym wynikiem finansowym netto, jednak jego skala nie przekroczyła poziomu amortyzacji ani też nie osiągnęła poziomu wymagającego sporządzenia programu naprawczego w myśl przepisów art. 59 i nast. ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 156), zaś szczegółowy zakres danych określa rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 listopada 2025 r. w sprawie szczegółowego sposobu sporządzania, aktualizacji i przekazywania programu naprawczego oraz szczegółowy zakres i format informacji zawartych w tym programie (Dz. U. poz. 1619), (choć program działań korygujących realizowany jest w SPZOZ począwszy od 2011 roku), oznacza to, że strata nie miała charakteru płynnościowego ani kryzysowego, lecz wynikała z niedoszacowania finansowego działalności podstawowej, w szczególności świadczeń psychiatrycznych realizowanych w trybie doraźnym, całodobowym, oraz sądowym.

Jednostka przez cały okres sprawozdawczy utrzymywała prawidłowe wskaźniki płynności (wskaźnik bieżący powyżej 1,0 oraz wskaźnik szybkiej płynności powyżej 1,0), co potwierdza zdolność do regulowania zobowiązań krótkoterminowych oraz brak zagrożenia utraty płynności finansowej. Jednocześnie rotacja należności i zobowiązań utrzymywała się na poziomie świadczącym o sprawnym zarządzaniu przepływami pieniężnymi, bez występowania zobowiązań przeterminowanych.

Negatywne wskaźniki zyskowności działalności operacyjnej, netto oraz aktywów mają charakter strukturalny i systemowy, a ich główną przyczyną jest rozbieżność pomiędzy realnymi kosztami udzielania

świadczeń a poziomem finansowania ze środków publicznych, w szczególności Narodowego Funduszu Zdrowia. Dotyczy to w szczególności:

- świadczeń realizowanych w ramach Centrów Zdrowia Psychicznego,
- świadczeń całodobowych o wysokiej intensywności kadrowej,
- świadczeń z zakresu psychiatrii sądowej, realizowanych w warunkach przymusu prawnego, w tym hospitalizacji pacjentów kierowanych prawomocnymi orzeczeniami sądów powszechnych, niezależnie od limitów kontraktowych.

Świadczenia ponadlimitowe w psychiatrii sądowej nie były efektem decyzji ekonomicznych świadczeniodawcy, lecz konsekwencją realizacji obowiązków nałożonych przepisami prawa oraz oczekiwań organów państwa w zakresie wykonywania środków zabezpieczających. Brak pełnego finansowania tych świadczeń skutkuje przenoszeniem kosztów realizacji zadań państwa na podmiot leczniczy, co w sposób bezpośredni wpływa na wynik finansowy jednostki.

Ujemny poziom kapitałów własnych oraz niekorzystny wskaźnik wypłacalności mają charakter historyczny i systemowy i są typowe dla wyspecjalizowanych podmiotów psychiatrycznych realizujących zadania o charakterze ciągłym, wysokiego ryzyka i ograniczonej możliwości komercjalizacji. Wskaźniki te nie przekładają się na bieżącą zdolność jednostki do regulowania zobowiązań, ani na stabilność jej funkcjonowania operacyjnego.

Wynik finansowy jednostki za 2025 rok zamyka się stratą w wysokości (-) 783 316,85 zł. Nie przekroczyła ona kosztów amortyzacji za 2025 rok, które wynoszą 5 072 397,62 zł.

Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi stanowią 87,37 % przychodów ogółem, a koszty działalności operacyjnej w kosztach ogółem stanowią 97,84 %.

Wysoki udział kosztów operacyjnych, głównie osobowych w podmiotach leczniczych wynika ze specyfiki prowadzonej działalności, zasoby ludzkie stanowi wysoko wykwalifikowana kadra medyczna, co w sposób naturalny generuje wysoki koszt jego wykorzystania. Zapewnienie personelu medycznego z odpowiednimi kwalifikacjami stało się najtrudniejszym elementem organizacji procesu udzielania świadczeń w ochronie zdrowia.

Zagwarantowane ustawowo wzrosty wynagrodzeń personelu medycznego, coraz prężniej rozwijający się i bardzo agresywny rynek prywatny świadczeń psychiatrycznych przełożyły się na żądania płacowe pracowników oraz osób zatrudnionych na umowach cywilno-prawnych tzw. kontraktowców.

Przychody osiągnięte z NFZ są niewystarczające na pokrycie kosztów funkcjonowania szpitala i zbilansowanie przychodów z kosztami. Ograniczenia w zakresie udzielania odpłatnych świadczeń zdrowotnych w sektorze publicznym z zakresu Zdrowia Psychicznego blokują możliwość pozyskania dodatkowego finansowania.

Utrzymująca się niepewność w związku z agresją Rosji na Ukrainę odnośnie zasięgu, skutków i terminu jej zakończenia niewątpliwie przyczyniła się do m.in. wzrostu stóp procentowych i inflacji, istotnych zmian kursów walut obcych, rosnących kosztów surowców i kosztów pracy, czy sytuacji na rynku energii i ciepła, które mają wpływ na funkcjonowanie jednostki.

Podsumowując, sytuacja ekonomiczno-finansowa Specjalistycznego Psychiatrycznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Łodzi w 2025 roku była stabilna operacyjnie i płynnościowo, jednak trwale niezbilansowana finansowo z przyczyn niezależnych od zarządzania jednostką. Utrzymanie i poprawa tej sytuacji wymaga systemowych działań systemowych i centralnych, w tym dostosowania poziomu finansowania do rzeczywistego zakresu realizowanych zadań publicznych oraz kontynuacji procesów inwestycyjnych i konsolidacyjnych zaplanowanych na kolejne lata.

3. PROGNOZA SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ NA KOLEJNE TRZY LATA OBROTOWE

I. Opis przyjętych założeń.

Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Łodzi prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie o działalności leczniczej. Prognoza na okres 2026 - 2028 rok została opracowana zgodnie z art. 53a ustawy o działalności leczniczej. Zespół pokrywa z posiadanych środków i uzyskiwanych przychodów, koszty działalności i reguluje zobowiązania. W prognozach sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe założono utrzymanie stabilności ekonomiczno-finansowej.

W prognozach uwzględniono opublikowany projekt założeń makroekonomicznych przyjęty w dniu 28 kwietnia 2026 roku przez Radę Ministrów w Wieloletnich Założeniach Makroekonomicznych Państwa na lata 2026-2030, opracowanych na podstawie ustawy o finansach publicznych.

Zgodnie z ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych wynika, że wskaźnik minimalnych nakładów na ochronę zdrowia (%PKB) będzie stopniowo ulegał podwyższeniu z 6,5% w roku 2025; 6,8% w 2026; aż do osiągnięcia 7% PKB w 2027.

1. przyjęte założenia makro i mikroekonomiczne

a) analiza SWOT

Analiza ma na celu wnikliwą ocenę zasobów jednostki z punktu widzenia zdolności konkurencji i osiągniętej pozycji rynkowej. Jest próbą wykorzystania wniosków płynących z analizy otoczenia oraz analizy posiadanych zasobów. Analiza SWOT obejmuje diagnozę sytuacji organizacji w czterech obszarach: mocne strony, słabe strony, szanse i zagrożenia. Poprzez zestawienia słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń można ustalić w jaki sposób wyeliminować czynniki ograniczające/hamujące rozwój jednostki, jak wykorzystać posiadane atuty, jak przeciwstawiać się zagrożeniom i jak skorzystać z szans związanych z czynnikami zewnętrznymi.

Mocne strony

1. Strategiczna lokalizacja w regionie w samym centrum województwa, w niedalekiej odległości od ważnych węzłów komunikacyjnych,
2. Utrwalona od lat mocna pozycja w leczeniu zaburzeń psychicznych na terenie regionu łódzkiego,
3. Znaczny potencjał rozwoju tkwiący w zasobach kadrowych, dobrze merytorycznie przygotowana kadra lekarska oraz wykształcona i przygotowana kadra pielęgniarska,
4. Szeroki zakres świadczonych usług medycznych w zakresie opieki psychiatrycznej,

5. Wysoki standard świadczonych usług medycznych oferowanych przez jednostkę,
6. Jeden z większych ośrodków tego typu na terenie całego kraju,
7. Determinacja Dyrekcji Szpitala w przeprowadzaniu zmian oraz duża świadomość o słabych stronach Szpitala i zagrożeniach,
8. Spójna wizja przyszłości – dokładnie określone kierunki wymagające poprawy,

Słabe strony

1. Niewystarczające nakłady na ochronę zdrowia,
2. Niski poziom kontraktu z NFZ, zaniżany od wielu lat poziom umów z płatnikiem w stosunku do rzeczywistych potrzeb zdrowotnych, niejednokrotnie poniżej progu rentowności,
3. Dość niski poziom utożsamiania się personelu ze szpitalem, brak lojalności i zagrożenia odpływu najlepszych specjalistów do innych podmiotów,
4. Zły stan infrastruktury, który pogarsza warunki pracy (co przy rosnącym udziale pozapłacowych czynników wpływających na zaangażowanie współpracowników).
5. Indywidualizm lekarzy, niechęć do zmian dotychczasowych metod oraz organizacji pracy,
6. Znacząca fluktuacja kadr, szczególnie w obrębie personelu pielęgniarskiego,
7. Relatywnie niski poziom wynagrodzenia w relacji do innych jednostek lecznictwa szpitalnego,
8. Niezadawalający stan techniczny infrastruktury w zakresie budynków oraz aparatury i sprzętu medycznego;
9. Potrzeba znaczących inwestycji w infrastrukturę techniczną oraz sprzęt medyczny, co wymaga znacznych nakładów finansowych,
10. Konieczność dostosowania działalności do istniejącej architektury (rozkład pomieszczeń) uniemożliwia efektywne zagospodarowanie powierzchni.

Szanse

1. Korzystne umiejscowienie Szpitala w dużej aglomeracji miejskiej,
2. Brak na rynku lokalnym szpitali o znaczącej przewadze konkurencyjnej,
3. Niekorzystne procesy demograficzne (m.in. problemy psychiczne społeczeństwa - po pandemii wzmożone zapotrzebowanie, szczególnie u dzieci) zapewniające popyt na świadczenia zdrowotne zwłaszcza w zakresie opieki zaburzeń psychicznych,
4. Wzrost świadomości społecznej na rosnące problemy zdrowotne z tytułu zaburzeń psychicznych,
5. Wzrost oczekiwań społecznych związanych ze standardem świadczonych usług medycznych, które mogą być realizowane w Szpitalu Psychiatrycznym,
6. Możliwość pozyskania finansowania ze środków Funduszu Medycznego w ramach prowadzonego przez Ministerstwo Zdrowia naboru na realizację projektów strategicznych.
7. Możliwość pozyskania środków z UE na poprawę dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych;
8. Rosnące zapotrzebowanie na usługi zdrowotne w związku ze starzeniem się społeczeństwa i wzrostem odsetka osób powyżej 65 roku życia w populacji;

Zagrożenia

1. Niestabilność systemowych rozwiązań organizacyjno-prawnych w zakresie ochrony zdrowia umożliwiające wprowadzanie zmian długofalowych,
2. Niewystarczające środki finansowe na inwestycje w podmiotach leczniczych;
3. Niewystarczające środki na finansowanie świadczeń zdrowotnych;
4. Pogłębiające się niedobory kadrowe (brak wyspecjalizowanej kadry medycznej), stopniowy spadek wysoko wykwalifikowanych specjalistów oraz drapieżna konkurencja przy zatrudnieniu tejże kadry,
5. Wysokie oczekiwania i wymagania społeczne ze strony organizacji i związków zawodowych w zakresie warunków zatrudnienia i wysokości płac,
6. Rosnąca konkurencja podmiotów prywatnych na rynku usług medycznych, szczególnie w zakresie leczenia zaburzeń psychicznych,
7. Spadek liczby mieszkańców w aglomeracji łódzkiej,
8. Brak konkurencji dla płatnika (NFZ),
9. Konieczność dostosowania do standardów europejskich wymuszająca realizację inwestycji (zakup wyposażenia, odtworzenie sprzętu, które nie będą miały pokrycia w przychodach przyszłych okresów),
10. Stara architektura szpitala generująca wysokie, stale rosnące koszty remontów i modernizacji infrastruktury technicznej.
11. Zużyta infrastruktura generuje wysokie koszty utrzymania – poprzez wysokie zapotrzebowanie na energię (zarówno ciepłą jak elektryczną)

Prawidłowe wykorzystanie zasobów, które będzie sprzyjać rozwojowi, a w chwili obecnej wyróżnia Szpital w sposób pozytywny w gronie jego konkurencji, stanowi silną stronę. Słabymi stronami są czynniki, które w przyszłości mogą spowodować ograniczenia w sprawności działania oraz hamować rozwój. Dla stabilnego rozwoju Spec. Psych. ZOZ-u należy wyeliminować słabe strony.

Każda zmiana w otoczeniu może mieć ogromny wpływ na rynek, a zatem przewidywanie i podjęcie odpowiednich działań zapewni lepszą pozycję i umożliwi wykorzystanie tych zmian.

b) najważniejsze cele w perspektywie 3 letniej wraz z założonym terminem realizacji

Najważniejszym celem w 3 letniej perspektywie jest zachowanie stabilności finansowej, równoważenie kosztów przychodami, przystąpienie i realizacja kluczowych projektów zarówno tych „miękkich” jak i infrastrukturalnych.

c) założenia makroekonomiczne

Wskaźniki makroekonomiczne WPPF

Wysoka dynamika aktywności gospodarczej znalazła odzwierciedlenie w dalszej poprawie sytuacji na rynku pracy. Wzrost popytu na pracę wraz z niskim poziomem stopy bezrobocia przyczyniły się do wysokiego, dwucyfrowego nominalnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej - do 6,0% w 2026 roku, w ujęciu realnym przeciętne wynagrodzenia wzrosną o 3,4%. W 2027 r. wynagrodzenia wzrosną o 5,6%, w 2028 o kolejne 5,4%. Czynnikiem sprzyjającym wzrostowi wynagrodzenia jest ożywienie gospodarcze i

korzystna sytuacja na rynku pracy (brak rąk do pracy), gdzie pracownicy nadal posiadają silną pozycję negocjacyjną.

Scenariusz średniookresowy zakłada, że w kolejnych miesiącach inflacja będzie się stopniowo obniżać do poziomu jednocyfrowego i na koniec 2026 roku wyniesie 2,5%. W kolejnych latach inflacja nadal będzie spadać, lecz dynamika tego spadku będzie coraz wolniejsza. Zgodnie z prognozą średnioroczną inflacja wyniesie 2,5% w roku 2026 i 2027 oraz 2,4% w 2028 roku.

W horyzoncie prognozy przewiduje się utrzymanie stopniowego spadku inflacji w kierunku celu inflacyjnego NBP.

Wskaźniki prognozy

	2025	2026	2027	2028
PKB w ujęciu realnym, wzrost w %	3,6	3,6	3,1	2,9
Nakłady brutto na środki trwałe, wzrost w %	4,4	6,0	7,0	0,1
Stopa bezrobocia BAEL, w %	5,7	5,6	5,6	5,8

Głównymi czynnikami napędzającymi gospodarkę w bieżącym roku będą znacząco wyższe inwestycje publiczne i prywatne. Istotną rolę odegra dalszy napływ środków finansowych w ramach KPO, który umożliwi realizację licznych projektów modernizacyjnych czy infrastrukturalnych. Dodatkowy impuls to wzrost wydatków na inwestycje militarne. Znaczącym czynnikiem wzrostu pozostanie spożycie prywatne, które osiągnie wyższą dynamikę niż w poprzednim roku. Na wzrost spożycia wpłynie stabilna sytuacja na rynku pracy, dalszy wzrost wynagrodzeń oraz poprawa nastrojów konsumenckich. W roku 2026 tempo wzrostu gospodarczego zostanie utrzymane. W dalszym ciągu istotny wpływ na gospodarkę będą miały fundusze z KPO, wspierające modernizację infrastruktury i transformację energetyczną. Dodatkowym czynnikiem będzie spadek inflacji i spadek bezrobocia. Utrzymująca się dobra sytuacja na rynku pracy, wysoki poziom zatrudnienia oraz wzrost realnych dochodów będą wspierać prywatną konsumpcję.

Założenia do prognozy przychodów i kosztów na lata 2026 - 2028

Prognoza została sporządzona przy założeniu kontynuacji działalności, przy zastosowaniu norm prawnych obowiązujących w Specjalistycznym Psychiatrycznym Zespole Opieki Zdrowotnej na dzień sporządzenia prognozy. Uwzględniono, że w wyniku negocjacji NFZ zapłaci za wszystkie wykonane świadczenia. Jednostka posiada kontrakt z NFZ, wobec tego istnieje duże prawdopodobieństwo, że założony poziom wzrostu przychodów na poziomie PKB, jest możliwy do uzyskania w kolejnych latach.

W prognozach na kolejne trzy lata obrotowe założono utrzymanie stabilności ekonomiczno-finansowej szpitala, zmniejszenie ujemnego wyniku finansowego, uzyskanie zwiększenia finansowania świadczeń zdrowotnych z Narodowego Funduszu Zdrowia. Placówka aktywnie aplikuje o dotacje do instytucji samorządowych oraz rządowych na realizację projektów.

Prognoza przychodów na lata 2026-2028 w podstawowej działalności szpitala – opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień, została sporządzona wg zasad rozliczeń wynikających z obecnie obowiązujących umów zawartych w poszczególnych zakresach świadczeń z Narodowym Funduszem Zdrowia. Ponadto jednostka ujęła w prognozie świadczenia zdrowotne udzielane osobom zamieszkującym obszar centrum zdrowia psychicznego, realizowane w ramach programu pilotażowego w Centrum Zdrowia Psychicznego w formie ryczaftu.

Przy określaniu wysokości przychodów ze sprzedaży świadczonych usług zdrowotnych na rok 2026 kierowano się wartościami wynikającymi z ustalenia kwoty zobowiązania w poszczególnych zakresach świadczeń dla umów kontraktowych z Narodowym Funduszem Zdrowia, projektowane na cały rok na podstawie ustaleń z płatnikiem.

Szpital przyjął założenie wzrostu wartości umów na poziomie 8 % od II półrocza 2026 rok jako rekompensatę wzrostu wynagrodzeń oraz 4% w 2027 roku i 3,0% w 2028 roku.

W prognozie ujęte zostały przychody w zakresie umów dla lekarzy rezydentów zawartych z Ministerstwem Zdrowia oraz pozostałe przychody ze świadczeń niemedyycznych.

Uwzględnione zostały również przychody z projektów, na które jednostka otrzymała rekomendację do zwarcia umowy na realizację. Projekty, które zostaną realizowane to m.in.:

- Projekt FERS – opisany powyżej, którego szacowany budżet na rok 2026 przyjęto w wartości 43 055,00 tys. zł, a w 2027 - 1 751,00 tys. złotych.
- Projekt Na ratunek DIM – kwalifikacje kadry, mający na celu wzrost kwalifikacji i kompetencji pracowników systemu ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz systemów publicznych zajmujących się wsparciem dla dzieci i młodzieży zagrożonych wystąpieniem zaburzeń psychicznych z terenu Rzeczypospolitej Polskiej poprzez realizację szkolenia specjalizacyjnego z psychoterapii dzieci i młodzieży – na kwotę 2 420,00 tys. zł w 2026 r. oraz 1 521,00 tys. zł w roku 2027.
- Projekt FELD - Zdrowa Psyche, którego zakres obejmuje działania na rzecz zdrowego i dostosowanego środowiska pracy uwzględniające zagrożenia dla zdrowia i obejmujące m.in. promocję aktywności fizycznej. Głównym celem projektu jest minimalizowanie zdrowotnych czynników ryzyka w środowisku pracy dla pracowników Specjalistycznego Psychiatrycznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Łodzi (SP ZOZ) poprzez realizację działań będących odpowiedzią na przeprowadzoną diagnozę występowania niekorzystnych czynników zdrowotnych w miejscu pracy - na kwotę 1 751,00 tys. zł w 2026 oraz 61,00 tys. zł w roku 2027.
- Projekt FELD – Nastrój się, - na kwotę 496,00 tys. zł w roku 2026, oraz 1 291,00 tys. zł w 2027 i 102,00 tys. zł w 2028 roku.
- Budowa „Łódzkie Centrum Neuropsychiatrii” przy Specjalistycznym Psychiatrycznym Zespole Opieki Zdrowotnej w Łodzi. Na rok 2026 zaplanowano nakłady na 5 481,00 tys. zł; w kolejnym 2027 – 127 600 tys. zł i w 2028 – 148 473,00 tys.

W zakresie kosztów:

Koszty rodzajowe oszacowano na poziomie kosztów roku ubiegłego z uwzględnieniem skutków inflacji i przyjęto jako procentowy odpowiednik wpływów z przychodów uwzględniając wymienione projekty.

Największą pozycję kosztową stanowią wynagrodzenia. Niezależnie od sytuacji finansowej Spec. Psych. ZOZ w Łodzi jest zobowiązany realizować ustawowy wzrost wynagrodzeń pracowników wykonujących zawód medyczny (oraz pozostałego personelu w sposób opisany w tej regulacji). Prognozowane wynagrodzenia ustala się biorąc pod uwagę:

1. konieczność zwiększenia wynagrodzeń wynikająca m.in. z zapisów ustawy z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego pracowników wykonujących zawody medyczne zatrudnionych w podmiotach leczniczych (zaznaczyć należy, że oczekiwania wzrostu stawek pracowników medycznych – szczególnie niszowych (specjaliści) są daleko wyższe niż te wynikające z ustawy).
2. rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej oraz z przewidzianej w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa podwyżki wynagrodzeń pracowników. Jednostka w 2025 roku oszacowała wzrost kosztów uwzględniając wzrost wynagrodzeń od lipca 2026 roku 8,2%, w kolejnych latach: 2027 – 7,6% ; 2028 – 2,8%,
3. wzrost wynagrodzeń zapewnia ponadto utrzymanie wykwalifikowanej kadry pracowniczej, co przekłada się na zdolność jednostki do działania na najwyższym poziomie;

W kosztach 2026 roku i latach następnych uwzględniono wzrost wynagrodzeń za pracę wraz z pochodnymi. Wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę przekłada się na wyższe koszty zakupu materiałów (leki, materiały jedno/wielorazowego użycia, sprzęt medyczny), usług (gastronomiczne, pralnicze, transportowe, informatyczne, odbioru odpadów medycznych i stałych). W pozostałych pozycjach kosztów działalności operacyjnej zachowano poziom roku ubiegłego uwzględniający poziom inflacji. W kosztach usług obcych uwzględnione zostały koszty związane z realizacją wymienionych powyżej projektów jako procentowy odpowiednik wpływów z przychodów. Usługi te realizowane będą przez zewnętrzne podmioty.

Istotnym czynnikiem wpływającym na sytuację ekonomiczno-finansową Specjalistycznego Psychiatrycznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Łodzi jest realizacja świadczeń opieki zdrowotnej ponad limity określone w umowach zawartych z Narodowym Funduszem Zdrowia. Zjawisko to ma charakter systemowy i trwały, a jego skala pozostaje w znacznej mierze niezależna od decyzji zarządczych jednostki.

Świadczenia ponadlimitowe powstają w szczególności w obszarach:

- całodobowej opieki psychiatrycznej dla osób dorosłych
- psychiatrii sądowej (wykonywanie środków zabezpieczających),
- **Izby Przyjęć Psychiatrycznej,**
- stanów nagłych i interwencji kryzysowych,

Realizacja tych świadczeń wynika z obowiązków ustawowych oraz przepisów prawa powszechnie obowiązującego, w tym z konieczności wykonania prawomocnych orzeczeń sądów, zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego pacjentów oraz reagowania na stany nagłego zagrożenia zdrowia lub życia. W praktyce oznacza to brak możliwości odmowy przyjęcia pacjenta, niezależnie od stopnia wykorzystania limitów kontraktowych.

Dodatkowym czynnikiem intensyfikującym powstawanie świadczeń ponadlimitowych jest wdrożenie regulacji jakościowych i organizacyjnych, w tym rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie standardu żywienia pacjentów hospitalizowanych. Regulacja ta spowodowała wzrost jednostkowej wyceny części świadczeń, jednak nie przełożyła się na proporcjonalny wzrost wartości całych umów z NFZ, a ponadto nie objęła wszystkich zakresów świadczeń, w szczególności niektórych zakresów realizowanych w ramach Centrów Zdrowia Psychicznego.

W konsekwencji:

- szybciej wyczerpywane są limity określone w umowach z NFZ,
- wzrasta liczba świadczeń realizowanych ponad limit,
- koszty realizacji świadczeń ponoszone są przez jednostkę,
- brak jest gwarancji ich pełnego i terminowego sfinansowania.

Świadczenia ponadlimitowe nie są efektem nieuzasadnionego zwiększania wolumenu działalności, lecz bezpośrednią konsekwencją realizacji zadań publicznych oraz reagowania na realne potrzeby systemu ochrony zdrowia psychicznego. Koszty ich realizacji obciążają wynik finansowy Szpitala, pogłębiając strukturalną nierównowagę pomiędzy zakresem obowiązków nałożonych na jednostkę a poziomem ich finansowania.

Inflacja wpływa na wzrost kosztów funkcjonowania jednostki. Pozostałe koszty operacyjne uwzględniają prognozowane koszty rezerw na przyszłe zobowiązania.

Koszty finansowe zaplanowano na ewentualne odsetki od zobowiązań dla kontrahentów.

TABELA PODSUMOWUJĄCA WYNIKI OCENY SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ - PROGNOZA NA LATA 2026-2028

Grupa	Wskaźniki	2026		2027		2028	
		Wskaźnik	Ilość punktów	Wskaźnik	Ilość punktów w	Wskaźnik	Ilość punktów
I. WSKAŹNIKI ZYSKOWNOŚCI	Wskaźnik zyskowności netto (%)	-0,34%	0	-0,28%	0	-0,29%	0
	Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)	-0,47%	0	-0,38%	0	-0,35%	0
	Wskaźnik zyskowność aktywów (%)	-0,76%	0	-0,41%	0	-0,23%	0
		Razem	0	0	0	0	0
II. WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI	Wskaźnik bieżącej płynności	1,05	8	1,26	8	1,01	8
	Wskaźnik szybkiej płynności	1,04	13	1,25	13	1,01	13

		Razem 21		21		21	
III. WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI	Wskaźnik rotacji należności (w dniach)	25	3	28	3	28	3
	Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)	33	7	35	7	48	7
		Razem 10		10		10	
IV. WSKAŹNIKI ZADŁUŻENIA	Wskaźnik zadłużenia aktywów (%)	59%	8	31%	10	22%	10
	Wskaźnik wypłacalności	-7,36	0	-7,65	0	-8,39	0
		Razem 3		10		10	
Łączna wartość punktów		39		41		41	

TABELA PUNKTÓW OGÓŁEM ZA LATA 2025-2028

WSKAŹNIKI	2025	2026	2027	2028
Zyskowności netto	0	0	0	0
Zyskowności działalności operacyjnej	0	0	0	0
Zyskowność aktywów	0	0	0	0
Bieżącej płynności	8	8	8	8
Szybkiej płynności	13	13	13	13
Rotacji należności	3	3	3	3
Rotacji zobowiązań	7	7	7	7
Zadłużenia aktywów	3	8	10	10
Wypłacalności	0	0	0	0
RAZEM	34	39	41	41

Podsumowanie

Analiza wskaźników ekonomiczno-finansowych sporządzonych na podstawie prognoz sprawozdań finansowych na lata 2026–2028, przy zastosowaniu metody punktowej, wskazuje na utrzymanie równowagi ekonomiczno-finansowej jednostki, a w perspektywie kolejnych lat na umiarkowaną poprawę jej sytuacji. W roku 2026 jednostka uzyskała 39 punkty, natomiast w latach 2027 i 2028 po 41 punktów, co świadczy o stabilizacji sytuacji finansowej przy zachowaniu ostrożnych założeń prognostycznych.

W całym analizowanym okresie prognozy zakładają zerowe wartości wskaźników zyskowności oraz wypłacalności, co potwierdza, że prognozowana sytuacja finansowa Specjalistycznego Psychiatrycznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Łodzi pozostaje trudna, lecz stabilna, bez przesłanek wskazujących na zagrożenie płynności finansowej lub zdolności do regulowania bieżących zobowiązań.

Jednostka posiada silną i ugruntowaną pozycję w obszarze funkcjonowania Łódzkiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia, zarówno pod względem zakresu realizowanych świadczeń, jak i pełnionej roli w regionalnym systemie ochrony zdrowia psychicznego. Zasadniczym i trwałym problemem pozostaje jednak niedoszacowanie wyceny świadczeń psychiatrycznych, w szczególności świadczeń całodobowych, środowiskowych, nagłych oraz realizowanych w warunkach przymusu prawnego.

Prognoza finansowa na lata 2026–2028 została opracowana w oparciu o analizę bieżących warunków funkcjonowania jednostki, obowiązujące regulacje prawne oraz aktualne uwarunkowania makroekonomiczne. Doświadczenia lat poprzednich wskazują, że Narodowy Fundusz Zdrowia zawiera umowy w zakresie świadczeń opieki psychiatrycznej bez uwzględniania faktycznego poziomu ich wykonania, a kontraktowanie na kolejne lata nie zapewnia realnego wzrostu wartości umów, odpowiadającego rosnącym kosztom realizacji świadczeń. Na dzień sporządzenia raportu nie jest również znany wpływ planowanych zmian w polityce zdrowotnej państwa na przyszły poziom finansowania świadczeń psychiatrycznych.

Istotnym czynnikiem ryzyka dla stabilności finansowej jednostki pozostaje obowiązywanie ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego pracowników wykonujących zawody medyczne zatrudnionych w podmiotach leczniczych. Regulacja ta obejmuje zarówno pracowników zatrudnionych na podstawie umów o pracę, jak i osoby świadczące pracę na podstawie umów cywilnoprawnych. W poprzednich latach skutkowało to znaczącym wzrostem kosztów wynagrodzeń, a pośrednio również kosztów usług obcych, wyżywienia oraz innych świadczeń nabywanych od zewnętrznych usługodawców.

Środki przekazywane na pokrycie skutków regulacji płacowych są obecnie wbudowane w mechanizm wzrostu wyceny punktowej świadczeń, co w praktyce nie rekompensuje w pełni obowiązkowego wzrostu wynagrodzeń. Dodatkowo, wzrost wynagrodzeń w grupach zawodów medycznych generuje narastające oczekiwania płacowe pozostałych grup pracowników, co bezpośrednio przekłada się na dalszy wzrost kosztów funkcjonowania jednostki.

Z uwagi na wysoki poziom niepewności otoczenia prawnego i ekonomicznego, w tym zmienność warunków makroekonomicznych, inflację kosztów pracy oraz brak gwarancji stabilnego wzrostu finansowania świadczeń, przygotowana prognoza obarczona jest ryzykiem zarówno niedoszacowania, jak i przeszacowania planowanych wielkości finansowych. W związku z powyższym niezbędne jest bieżące monitorowanie sytuacji ekonomiczno-finansowej jednostki oraz okresowa aktualizacja planów finansowych, z uwzględnieniem zmian w zakresie realizowanych świadczeń, poziomu ich finansowania oraz kosztów działalności.

Na sytuację ekonomiczno-finansową Specjalistycznego Psychiatrycznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Łodzi w 2025 roku oraz w okresie prognozy na lata kolejne wpływa szereg czynników zewnętrznych, niezależnych od decyzji zarządczych jednostki, których charakter i skala generują podwyższone ryzyko finansowe:

- Nieznany poziom kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia możliwy do uzyskania w roku 2026 oraz w latach kolejnych. Narodowy Fundusz Zdrowia zawiera umowy na świadczenia opieki zdrowotnej w oparciu o dotychczasowe umowy, nie zapewniając realnego przyrostu wartości kontraktów, adekwatnego do rosnących kosztów ich realizacji ani do faktycznego poziomu wykonania świadczeń.
- System ochrony zdrowia psychicznego znajduje się w przededniu głębokiej reformy systemowej, obejmującej w istocie fundamentalną przebudowę modelu organizacyjnego i finansowego. Na moment sporządzania raportu brak jest jednak wystarczających dokumentów rządowych, aktów wykonawczych oraz stabilnych założeń finansowych, które pozwalałyby jednoznacznie ocenić skutki tej reformy dla sytuacji finansowej jednostki.
- Funkcjonowanie Szpitala pozostaje w wysokim stopniu uzależnione od polityki zdrowotnej Państwa oraz Narodowego Funduszu Zdrowia. Zakres rozwoju lub ograniczania realizowanych w przyszłości świadczeń medycznych determinowany jest czynnikami zewnętrznymi, na które Specjalistyczny Psychiatryczny ZOZ w Łodzi nie ma bezpośredniego wpływu.
- Istotnym czynnikiem wpływającym na sytuację ekonomiczno-finansową Specjalistycznego Psychiatrycznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Łodzi jest realizacja świadczeń opieki zdrowotnej ponad limity określone w umowach zawartych z Narodowym Funduszem Zdrowia. Zjawisko to ma charakter systemowy i trwały, a jego skala pozostaje w znacznej mierze niezależna od decyzji zarządczych jednostki.

Świadczenia ponadlimitowe powstają w szczególności w obszarach:

- całodobowej opieki psychiatrycznej,

- psychiatrii sądowej (wykonywanie środków zabezpieczających),
- Izby Przyjęć Psychiatrycznej,
- stanów nagłych i interwencji kryzysowych,
- świadczeń realizowanych w ramach Centrów Zdrowia Psychicznego.

Realizacja tych świadczeń wynika z obowiązków ustawowych oraz przepisów prawa powszechnie obowiązującego, w tym z konieczności wykonania prawomocnych orzeczeń sądów, zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego pacjentów oraz reagowania na stany nagłego zagrożenia zdrowia lub życia. W praktyce oznacza to brak możliwości odmowy przyjęcia pacjenta, niezależnie od stopnia wykorzystania limitów kontraktowych.

- Dodatkowym czynnikiem intensyfikującym powstawanie świadczeń ponadlimitowych jest wdrożenie regulacji jakościowych i organizacyjnych, w tym rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie standardu żywienia pacjentów hospitalizowanych. Regulacja ta spowodowała wzrost jednostkowej wyceny części świadczeń, jednak nie przełożyła się na proporcjonalny wzrost wartości całych umów z NFZ, a ponadto nie objęła wszystkich zakresów świadczeń, w szczególności niektórych zakresów realizowanych w ramach Centrów Zdrowia Psychicznego.

W konsekwencji:

- szybciej wyczerpywane są limity określone w umowach z NFZ,
  - wzrasta liczba świadczeń realizowanych ponad limit,
  - koszty realizacji świadczeń ponoszone są przez jednostkę,
  - brak jest gwarancji ich pełnego i terminowego sfinansowania.
- Świadczenia ponadlimitowe nie są efektem nieuzasadnionego zwiększania wolumenu działalności, lecz bezpośrednią konsekwencją realizacji zadań publicznych oraz reagowania na realne potrzeby systemu ochrony zdrowia psychicznego. Koszty ich realizacji obciążają wynik finansowy Szpitala, pogłębiając strukturalną nierównowagę pomiędzy zakresem obowiązków nałożonych na jednostkę a poziomem ich finansowania.
  - Należy podkreślić, że brak systemowych rozwiązań w zakresie finansowania świadczeń ponadlimitowych, w szczególności w obszarze psychiatrii sądowej, stanów nagłych oraz opieki środowiskowej, stanowi jedno z kluczowych ryzyk dla stabilności finansowej jednostki w kolejnych latach. Utrzymywanie obecnego modelu finansowania prowadzi do przenoszenia kosztów realizacji zadań państwa na podmiot leczniczy, bez zapewnienia adekwatnych źródeł ich pokrycia
  - Obowiązujące stawki wyceny świadczeń nie zapewniają pełnego pokrycia kosztów ich realizacji. Ostatnia kompleksowa wycena taryf świadczeń w zakresie opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień została przeprowadzona przez AOTMiT w 2014 roku i nie uwzględnia obecnych realiów kosztowych, w szczególności wzrostu kosztów pracy, energii, usług obcych oraz obowiązkowych regulacji jakościowych.

- Wdrożenie rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie standardu żywienia pacjentów hospitalizowanych, obejmującego obowiązkiem zapewnienia odpowiedniego żywienia wszystkich pacjentów, istotnie zwiększyło koszty funkcjonowania Szpitala. Jednocześnie wzrost wyceny świadczeń związany z wdrożeniem standardu nie objął wszystkich zakresów świadczeń, w szczególności niektórych zakresów realizowanych w ramach Centrów Zdrowia Psychicznego. Skutkiem tej regulacji jest również szybsze wykorzystanie limitów określonych w umowach z NFZ, gdyż wzrosła jednostkowa wycena świadczenia, natomiast łączna wartość kontraktu pozostała niezmienną, co prowadzi do powstawania świadczeń wykonanych ponad limit, nieposiadających zabezpieczenia finansowego.
- Niedobór kadry medycznej, wynikający z braku systemowych rozwiązań w zakresie kształcenia i zastępowalności lekarzy specjalistów, lekarzy rezydentów, pielęgniarek. Procesy demograficzne, w tym przechodzenie personelu na emerytury i renty, przy jednoczesnym braku wystarczającej liczby następców w tych grupach zawodowych, stanowią istotne ryzyko dla ciągłości udzielania świadczeń. Jednostka podejmuje na bieżąco działania organizacyjne mające na celu zabezpieczenie ciągłości i kompleksowości opieki zdrowotnej.
- Obowiązująca ustawa o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego pracowników wykonujących zawody medyczne skutkuje znaczącym wzrostem kosztów wynagrodzeń, obejmując zarówno pracowników etatowych, jak i osoby zatrudnione na podstawie umów cywilnoprawnych. Wzrost ten nie jest w pełni rekompensowany poprzez mechanizmy indeksacji kontraktów z NFZ.
- Systemowe zmiany w zakresie płacy minimalnej powodują wzrost wynagrodzeń w całej gospodarce, co pośrednio wpływa na wzrost kosztów funkcjonowania Szpitala, w tym kosztów usług obcych oraz presji płacowej w grupach zawodowych nieobjętych bezpośrednio regulacją ustawową.
- Zmiany regulacji prawa pracy, w szczególności wliczanie okresów prowadzenia działalności gospodarczej do stażu pracy, skutkują wzrostem kosztów dodatków stażowych, odpraw oraz innych świadczeń pracowniczych.
- Obowiązek przystąpienia do Pracowniczych Planów Kapitałowych (PPK) generuje dodatkowe koszty po stronie pracodawcy, przy braku dedykowanych źródeł finansowania kompensujących te obciążenia.
- Znaczne potrzeby inwestycyjne w zakresie infrastruktury, wynikające ze stanu technicznego obiektów, wymogów bezpieczeństwa oraz konieczności dostosowania do aktualnych standardów realizacji świadczeń psychiatrycznych.
- Ryzyko braku utrzymania trwałości projektów realizowanych ze środków Unii Europejskiej, w szczególności w przypadku dalszego pogarszania się sytuacji finansowej lub konieczności reorganizacji działalności.

- Ryzyko wystąpienia zdarzeń niepożądanych i błędów medycznych, mogących generować koszty odszkodowań, w tym zdarzeń związanych z niedostosowaniem infrastruktury do obowiązujących przepisów prawa i specyfiki realizowanych świadczeń. Jednostka tworzy rezerwy bilansowe na skutki takich zdarzeń.
- Niepewność co do przyszłego poziomu inflacji oraz cen surowców energetycznych i żywności, które mogą istotnie odbiegać od założeń przyjętych w prognozie i wpływać na rzeczywistą rentowność Szpitala.
- Brak pewności co do kierunku zmian na rynku świadczeń zdrowotnych w Polsce, w tym ryzyko wprowadzania nowych obowiązków i standardów bez zapewnienia adekwatnego finansowania, co może negatywnie wpływać zarówno na bieżącą sytuację finansową, jak i na możliwość rozwoju oferty świadczeń.
- Wysokie ryzyko błędu prognostycznego w obecnych warunkach makroekonomicznych. W przypadku wystąpienia istotnych, nieprzewidywalnych zdarzeń w latach kolejnych, sytuacja ekonomiczno-finansowa jednostki może ulec istotnym zmianom w stosunku do przedstawionych prognoz.